

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.10- 05.01/014.021.1/М/ОК7- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 16 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
педагогічних технологій та
освіти впродовж життя

23 вересня 2022 р.

протокол № 1

Голова Вченої ради

 Оксана ЧЕРНИШ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Педагогіка»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 014 «Середня освіта»

спеціалізація: 014.021 «Англійська мова і література»

освітньо-професійна програма «Англійська мова і література»
факультет педагогічних технологій та освіти впродовж життя
кафедра педагогічних технологій та мовної підготовки

Схвалено на засіданні кафедри
педагогічних технологій та
мовної підготовки
22 вересня 2022 р.,
протокол № 1

Завідувач кафедри

 Наталя АНДРІЙЧУК

Розробник: к.п.н., старший викладач кафедри педагогічних технологій та
мовної підготовки

ГАЙДАЙ Ірина, к.п.н., к.п.н., доц., завідувач кафедри педагогічних
технологій та мовної підготовки

Наталя АНДРІЙЧУК

Житомир
2022 – 2023 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.10- 05.01/014.021.1/М/ОК7- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 16 / 2

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 4	Галузь знань 01 «Освіта/Педагогіка»	нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність 014 «Середня освіта» спеціалізація: 014.021 «Англійська мова і література»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		2-й	
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		1	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 4 самостійної роботи – 2	Освітній ступінь «бакалавр»	Лекції	
		32 год.	-
		Практичні	
		32 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		56 год.	-
Вид контролю: екзамен			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи для денної форми навчання становить:

53 % аудиторних занять, 47 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.10- 05.01/014.021.1/М/ОК7- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 16 / 3

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – сформувати наукові знання про педагогіку як науку, її цілі та завдання, основні педагогічні категорії, сформувати вміння щодо організації навчальної та виховної роботи.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- ознайомлення студентів із загально-методологічними основами педагогіки, її категорійним апаратом педагогіки, дидактикою як теорію освіти і навчання; теорією і практикою процесу виховання;
- формування умінь і навичок управління в галузі освіти;
- ознайомлення з технологіями навчання та виховання;
- засвоєння принципів та підходів до організації сучасної освіти;
- розвиток та формування педагогічного мислення, основних принципів культури спілкування;
- формування навичок організації самостійної роботи студентів у навчанні;
- надати допомогу майбутнім фахівцям у професійній діяльності, знаходженні ефективних способів впливу на аудиторію, пізнанні індивідуально-психологічних особливостей людини, здійсненні заходів, спрямованих на згуртованість трудового колективу;
- набуття навичок використовувати отримані знання та вміння в майбутній професійній діяльності.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК-1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК-13. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК-1. Здатність формувати в учнів предметні компетентності.

СК-4. Здатність аналізувати особливості сприйняття й засвоєння учнями навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та корекції навчально-виховного процесу.

СК-14. Здатність створювати рівноправний і психологічно позитивний клімат для навчання, організувати ефективну комунікацію між учасниками освітнього процесу (учні, учителі, батьки та ін.).

СК-15. Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання перспективного практичного досвіду й мовно-літературного контексту для реалізації навчально-виховних цілей.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.10- 05.01/014.021.1/М/ОК7- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 16 / 4

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **результатів навчання:**

РН-5. Знає державний стандарт загальної середньої освіти, навчальні програми з іноземної мови та зарубіжної літератури для ЗНЗ та практичні шляхи їхньої реалізації в різних видах урочної та позаурочної діяльності.

РН-18. Формує комунікаційну стратегію з колегами, соціальними партнерами, учнями (вихованцями) та їхніми батьками із дотриманням етичних норм спілкування, принципів толерантності, творчого діалогу, співробітництва та взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу.

РН-20. Організовує навчально-виховний процес у ЗНЗ, співпрацю учнів (вихованців), ефективно працює в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях).

РН-22. Здатний учитися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію.

РН-24. Ефективно організовує, аналізує, критично оцінює, несе відповідальність за результати власної професійної діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Загальні основи педагогіки

Тема 1. Педагогіка в системі наук про людину. Учителю і суспільство

1. Педагогіка як наука, її становлення і розвиток. Предмет педагогіки та її завдання.
2. Функції педагогіки. Основні категорії педагогіки. Роль учителя у суспільному розвитку. Функції вчителя.

Тема 2. Особистість як предмет виховання. Фактори розвитку особистості. Мета і завдання виховання.

1. Поняття про особистість, її розвиток і формування. Закономірності фізичного і психічного розвитку.
2. Основні фактори розвитку особистості.
3. Поняття про саморозвиток особистості.
4. Внутрішні суперечності як рушійні сили розвитку.

Тема 3. Методологія педагогіки та методи науково-педагогічних досліджень.

1. Методологія педагогіки, її рівні, підходи.
2. Педагогічне дослідження, науковий апарат дослідження.
3. Визначення поняття “метод науково-педагогічного дослідження”.

Змістовний модуль 2. Дидактика

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.10- 05.01/014.021.1/М/ОК7- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 16 / 5

Тема 4. Дидактика – теорія освіти й навчання.

1. Поняття дидактики, її предмет та функції.
2. Основні категорії дидактики: навчання, освіта, принципи навчання, зміст освіти, методи навчання, організаційні форми навчання.
3. Історія становлення та розвитку дидактики.

Тема 5. Зміст освіти в сучасній школі.

1. Загальна характеристика змісту освіти. Фактори, які впливають на розробку змісту освіти.
2. Документи, що визначають зміст загальної середньої освіти.
Державний стандарт загальної середньої освіти.
3. Структура навчального плану та навчальної програми.

Тема 6. Процес навчання. Закони, закономірності та принципи навчання.

1. Сутність навчання, його рушійні сили та функції.
2. Типи навчання. Мотиви навчання. Закони процесу навчання.
3. Сутність поняття «закономірності навчання», об'єктивні та суб'єктивні закономірності навчання.
4. Правила реалізації принципів навчання.

Тема 7. Методи і засоби навчання. Технології навчання.

1. Сутність поняття «метод навчання», «прийом навчання», «засіб навчання».
2. Класифікація методів навчання. Фактори, що впливають на вибір методів навчання.
3. Сутність поняття «технології навчання» та історія його виникнення.
4. Ігрові технології навчання, їх класифікація.
5. Особливості ситуаційного навчання.

Тема 8. Форми організації навчання.

1. Поняття про форми організації навчання.
2. Розвиток організаційних форм навчальної роботи у школі.
3. Урок як основна форма організації навчання у сучасній школі. Вимоги до уроку. Типи та структура уроків.
4. Підготовка вчителя до уроку.

Тема 9. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю.

1. Аналіз і оцінка навчальної діяльності учнів.
2. Сутність контролю та його функції. Принципи контролю.
3. Види та методи контролю.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.10- 05.01/014.021.1/М/ОК7- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 16 / 6

4. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів.

Змістовний модуль 3. Теорія виховання

Тема 10. Загальна характеристика процесу виховання.

1. Теорія виховання як складова частина педагогічної науки.
2. Характеристика сучасних наукових підходів до виховання.
3. Сутність процесів виховання, самовиховання та перевиховання особистості.
4. Мета виховання.
5. Основні закономірності процесу виховання.
6. Специфіка принципів виховання. Характеристика принципів виховання.

Тема 11. Методи та засоби виховання.

1. Поняття про методи виховання.
2. Класифікація методів виховання.
3. Методи формування свідомості особистості.
4. Методи організації діяльності, спілкування та формування досвіду
5. суспільної поведінки.
6. Методи самовиховання.

Тема 12. Основні напрями виховання.

1. Характеристика основних напрямків виховання.
2. Завдання та шляхи розумового виховання.
3. Система морального виховання.
4. Громадянське виховання.
5. Трудове виховання та профорієнтаційна робота у сучасній школі.
6. Правове виховання.

Тема 13. Організаційні форми виховної роботи. Формування колективу, його вплив на виховання особистості. Місце і роль сім'ї у вихованні

1. Поняття позакласної і позашкільної виховної роботи.
2. Характеристика масових форм виховної роботи.
3. Характеристика групових форм виховної роботи.
4. Виховний колектив та його основні ознаки.
5. Зміст, функції та види виховного колективу.
6. Чинники розвитку колективу.
7. Учніське самоврядування в школі та класі.
8. Сім'я. Функції сім'ї.
9. Вимоги до батьків.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.10- 05.01/014.021.1/М/ОК7- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 16 / 7

Тема 14. Педагогічне спілкування. Робота класного керівника.

Виховна робота з педагогічно занедбаними дітьми

1. Педагогічне спілкування, його функції, структура, рівні види спілкування.
2. Стилї спілкування.
3. Функції класного керівника, його напрямки і форми роботи.
4. Принципи і засоби перевиховання.

Змістовний модуль 4. Основи школознавства

Тема 15. Система освіти в Україні та інших країнах

1. Поняття про систему освіти.
2. Соціально-економічні і педагогічні фактори, які впливають на розвиток системи освіти.
3. Структура і принципи побудови системи освіти в Україні.
4. Сучасні тенденції та найважливіші напрямки у розвитку систем освіти різних країн світу.

Тема 16. Основи теорії управління системою освіти

1. Сутність системного підходу в управлінні системою освіти. Принципи управління.
2. Особливості демократизації управління у системі освіти.
3. Повноваження та обов'язки директора школи та його заступників.
4. Особливості внутрішньошкільного контролю.

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
Модуль 1								
Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки								
Тема 1. Педагогіка в системі наук про людину. Учитель і суспільство	8	2	2	4	-	-	-	-
Тема 2. Особистість як предмет виховання. Фактори розвитку особистості. Мета і завдання виховання	7	2	2	3	-	-	-	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.10- 05.01/014.021.1/М/ОК7- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 16 / 8

Тема 3. Методологія педагогіки та методи науково-педагогічних досліджень	7	2	2	3	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 1	22	6	6	10	-	-	-	-
Змістовий модуль 2. Дидактика								
Тема 4. Дидактика – теорія освіти й навчання	8	2	2	4	-	-	-	-
Тема 5. Зміст освіти в сучасній школі	7	2	2	3	-	-	-	-
Тема 6. Процес навчання. Закони, закономірності та принципи навчання	8	2	2	4	-	-	-	-
Тема 7. Методи і засоби навчання. Технології навчання	8	2	2	4	-	-	-	-
Тема 8. Форми організації навчання	7	2	2	3	-	-	-	-
Тема 9. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю	7	2	2	3	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 2	45	12	12	21	-	-	-	-
Змістовий модуль 3. Теорія виховання								
Тема 10. Загальна характеристика процесу виховання	8	2	2	4	-	-	-	-
Тема 11. Методи та засоби виховання	7	2	2	3	-	-	-	-
Тема 12. Основні напрями виховання	8	2	2	4	-	-	-	-
Тема 13. Організаційні форми виховної роботи. Формування колективу, його вплив на виховання особистості. Місце і роль сім'ї у вихованні	8	2	2	4	-	-	-	-
Тема 14. Педагогічне спілкування. Робота класного керівника. Виховна робота з педагогічно занедбаними дітьми	7	2	2	3	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 3	38	10	10	18	-	-	-	-
Змістовий модуль 4. Основи школознавства								
Тема 15. Система освіти в Україні та інших країнах	8	2	2	4	-	-	-	-
Тема 16. Основи теорії управління системою освіти	7	2	2	3	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 4	15	4	4	7	-	-	-	-
ВСЬОГО	120	32	32	56	-	-	-	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.10- 05.01/014.021.1/М/ОК7- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 16 / 9

5. Темати практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Педагогіка в системі наук про людину. Учитель і суспільство	2	-
2	Особистість як предмет виховання. Фактори розвитку особистості. Мета і завдання виховання	2	-
3	Методологія педагогіки та методи науково-педагогічних досліджень	2	-
4	Поняття про дидактику та її основні категорії	2	-
5	Зміст освіти в національній школі	2	-
6	Навчання як вид пізнавальної діяльності учнів, його основні ознаки.	2	-
7	Методи і засоби навчання. Технології навчання	2	-
8	Організаційні форми навчання	2	-
9	Контроль процесу і результатів навчання	2	-
10	Сутність і зміст процесу виховання	2	-
11	Методи та засоби виховання	2	-
12	Основні напрями виховання	2	-
13	Організаційні форми виховної роботи. Формування колективу, його вплив на виховання особистості. Спільна виховна робота школи та сім'ї	2	-
14	Планування роботи класного керівника. Робота з педагогічно занедбанними дітьми	2	-
15	Система освіти в Україні та інших країнах	2	-
16	Поняття теорії управління системою освіти	2	-
РАЗОМ		32	-

6. Завдання для самостійної роботи

1. Написання реферату з курсу за темою на вибір.
2. Виконання медіа проєкту – підготовка презентації за обраною темою реферату.
3. Складіть розповідь на одну із запропонованих тем: “Мій улюблений вчитель”, “Мій ідеал учителя”, “Учитель ХХІ століття. Яким йому бути?” “Учителі, які вплинули на мою долю”, “Яким учителем я себе уявляю?”
4. Дати загальну характеристику праці В.О. Сухомлинського “Сто порад учителям”. Скласти тези трьох порад (на вибір) з цієї книги.
5. Опрацювати праці В.О. Сухомлинського “Серце віддаю дітям”, “Павлиська середня школа”.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.10- 05.01/014.021.1/М/ОК7- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 16 / 10

6. Напишіть рецензію або анотацію (на вибір) на одну з прочитаних вами книг на педагогічну тематику.
7. Знайдіть у літературі або наведіть з практики роботи вашої школи приклади про вплив стилю педагогічного спілкування на психологічну атмосферу в класі, взаємовідносини між учнями в класі.
8. Ознайомтеся з працею А.С. Макаренка “Педагогічна поема”, “Книга для батьків” та “Лекції про виховання дітей”.
9. Опрацювати книгу К.Д. Ушинського “Людина як предмет виховання”.
10. Ознайомтеся з основними працями з педагогічної спадщини Г.Г. Ващенко, С.Ф. Русової, Ш.О. Амонашвілі.
11. Використовуючи матеріал прочитаного, складіть програму удосконалення своїх комунікативних умінь і визначте шляхи формування власного стилю спілкування.

7. Індивідуальні завдання

Тематика рефератів та медіа проєкту (презентації)

1. Народна педагогіка про вирішальну роль перших років життя людини в її формуванні.
2. Трудова атмосфера народного життя в колискових піснях.
3. Роль українських народних дитячих пестушок та утішок у вихованні дитини.
4. Українська народна мораль у колискових піснях.
5. Авторитет жінки-матері в народній педагогіці.
6. Періодизація віку людини в народній педагогіці.
7. Народна педагогічна мудрість у педагогічній спадщині С. Русової.
8. Народна мораль у поезії Лесі Українки.
9. Етнопедагогічний аспект творчості І.Я. Франка.
10. Т.Г. Шевченко про жінку-матір як вічного покровителя долі власних дітей.
11. Т.Г. Шевченко про дітей, “велику божу благодать”.
12. Ідея української сімейної педагогіки у творчості Г.С. Сковороди.
13. Ідея народності виховання у творчій спадщині К.Д. Ушинського.
14. Народна педагогіка – життєдайне джерело творчості В.О. Сухомлинського.
15. Образ рідного слова в українській етнопедагогіці.
16. К.Д. Ушинський про сім'ю як фактор народного виховання.
17. Сім'я в сучасних керівних документах про національну школу та національне виховання.
18. Гра, її роль та значення в масовій практиці народного виховання.
19. Поняття про педагогічну антропологію
20. Питання сімейного виховання в педагогічній спадщині В.О. Сухомлинського.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.10- 05.01/014.021.1/М/ОК7- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 16 / 11

21. Дитяча гра – невід'ємний компонент української етнопедагогіки.
22. Засоби громадянського виховання учнів загальноосвітньої національної школи.
23. Ідея громадянського виховання в українській національній педагогіці.
24. Емоційний компонент як складова української громадянськості.
25. Важкі діти, обдаровані діти: в чому проблеми їх розвитку.
26. Акселерація та її наслідки.
27. Діагностика громадянської вихованості школярів.
28. Передовий педагогічний досвід громадянського виховання школярів.
29. Громадянськість і громадянське виховання в педагогічній спадщині В.О. Сухомлинського.
30. Внутрішні та зовнішні фактори розвитку дитини.

8. Методи навчання

Розповідь, бесіда, демонстрація, проблемний виклад, пояснення.

Навчання здійснюється з використанням комунікативно зорієнтованої методики та інтегративного підходу, в рамках якого розвиваються всі види педагогічної компетентності студентів.

9. Методи контролю

Співбесіда, усне опитування, тестування.

Навчальні досягнення студентів контролюються та оцінюються як під час поточної роботи над навчальним матеріалом, так і в кінці кожного модуля та семестру.

Для контролю засвоєння навчального матеріалу у рамках аудиторної роботи проводиться усне опитування, перевіряється виконання індивідуального завдання студентами, проводяться поточне тестування.

У кінці вивчення модуля проводиться модульна контрольна робота. У кінці семестру проводиться екзамен.

Питання до екзамену з дисципліни «Педагогіка» (II курс)

1. Педагогіка як наука про виховання.
2. Предмет і завдання педагогіки.
3. Основні категорії і функції педагогіки.
4. Система педагогічних наук.
5. Зв'язок педагогіки з іншими науками.
6. Поняття про особистість, її розвиток і формування.
7. Фактори розвитку особистості. Роль спадковості, середовища та діяльності у розвитку особистості.
8. Методологія педагогіки, методи науково-педагогічного дослідження.
9. Поняття про дидактику, її предмет.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.10- 05.01/014.021.1/М/ОК7- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 16 / 12

10. Функції та завдання дидактики. Основні категорії дидактики.
11. Зміст освіти в національній школі, його основні компоненти.
12. Освітня система в Україні.
13. Навчальний план для різних типів загальноосвітніх шкіл України.
14. Навчальні програми, принципи їх побудови, вимоги до програм, їх структура.
15. Характеристика підручників і навчальних посібників.
16. Процес навчання, його основні ознаки
17. Суть і структура процесу навчання.
18. Основні функції навчання та їх взаємозв'язок.
19. Закономірності навчання, їх класифікація.
20. Поняття про принципи навчання, історія їх виникнення.
21. Система дидактичних принципів та відповідних правил навчання.
22. Поняття про методи навчання, їх класифікація.
23. Прийоми та засоби навчання.
24. Поняття про форми організації навчального процесу. Класно-урочна система навчання в Україні.
25. Основні форми організації навчального процесу, їх характеристика.
26. Урок – основна форма організації навчання. Вимоги до сучасного уроку.
27. Традиційна типологія уроків.
28. Структура уроку в залежності від його мети.
29. Підготовка учителя до уроку та її основні етапи.
30. Домашня навчальна робота учнів.
32. Функції, види контролю.
33. Педагогічні вимоги до перевірки.
34. Технології навчання, їх різновиди.
35. Нова українська школа, її характеристика.
36. Процес виховання, його сутність, мета, завдання та структура.
37. Самовиховання: суть, умови, етапи, прийоми.
38. Перевиховання: функції, принципи, етапи.
39. Зміст виховання та його основні напрями.
40. Громадянське та розумове виховання.
41. Моральне та естетичне виховання.
42. Екологічне та фізичне виховання.
43. Трудове, статеве та правове виховання.
44. Характеристика закономірностей виховання
45. Характеристика основних принципів виховання.
46. Поняття про методи виховання, їх класифікація.
47. Поняття прийому і засобу виховання.
48. Поняття позакласної і позашкільної виховної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.10- 05.01/014.021.1/М/ОК7- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 16 / 13

49. Форми виховної роботи, їх класифікація.

50. Характеристика діяльності позашкільних навчально-виховних закладів.

51. Виховний колектив та його основні ознаки.

52. Зміст, функції та види виховного колективу.

53. Дитячі та юнацькі громадські організації.

54. Неформальний молодіжний рух.

55. Сім'я як соціально-педагогічне середовище. Функції сім'ї, її типи.

56. Види, форми і методи роботи з батьками учнів.

57. Завдання і функції класного керівника.

58. Поняття школознавства. Принципи управління освітою.

59. Органи освіти: їх функції та структура.

60. Функції та методи управління освітою.

Зразок варіанту екзаменаційного білету:

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

1. Дайте визначення поняттю про особистість, її розвиток і формування.

2. Охарактеризуйте трудове, статеве та правове виховання.

3. Розв'яжіть педагогічну ситуацію: «Я відчуваю, що Ваші заняття мені не допомагають», – каже учень учителю і додає: «Я взагалі хочу припинити заняття». Як на це має реагувати вчитель?

10. Розподіл балів

Поточне тестування та самостійна робота																МК	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2						Змістовий модуль 3					Змістовий модуль 4			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T310	T11	T12	T13	T14	T15	T16	20	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

Шкала оцінювання

За шкалою	Екзамен	Бали
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.10- 05.01/014.021.1/М/ОК7- 2022
	Екземпляр № 1	Арк 16 / 14

Е		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

11. Рекомендована література

Основна література

1. Козловський Ю.М., Дольнікова Л.В. Педагогіка. Львів: «Львівська політехніка», 2020. 372 с.
2. Педагогіка (у логічно-структурних схемах та таблицях): навчальний посібник / уклад. А. А. Марушкевич, Є. С. Спіцин, Н. В. Кошечко. К. : ЦП «Компринт», 2020. 91 с.
3. Професійний стандарт вчителя нового покоління / уклад. Н. Авшенюк, І. Андрощук, Л. Гриневич. К.: Міжнародний фонд «Відродження», 2020. 69 с.
4. Сікорський П. Нова педагогіка. Львів : «Львівська політехніка», 2021. 327 с.
5. Суліма Є.М. Педагогіка: практикум : навчальний посібник / Є.С. Суліма, С.О. Деніжна, І.О. Петухова. Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. 531 с.

Допоміжна література

1. Бех І.Д. Особистісно зорієнтоване виховання: Науково-метод. посібник. – К.: ІЗМН, 1998. – 204 с.
2. Ващенко Г.Г. Виховний ідеал / Г.Г.Ващенко. – Полтава: 1994.
3. Вибрані твори: у 5 т. / В.О.Сухомлинський. – К.: 1977.
4. Волкова Н.П. Професійно-педагогічна комунікація: Навч. посіб. – К.: ВЦ "Академія", 2006. – 256 с.
5. Волкова Н.П. Педагогіка. Навчальний посібник. – К.: ВЦ "Академія", 2003. – 616 с.
6. Гайдай І.О., Згурська О.І., Крушинська Н.І. Педагогічний дискурс як засіб формування позитивної мотивації освітньої діяльності у підготовці майбутніх прикладних лінгвістів. Теоретичні та прикладні засади вивчення дискурсу: кол. монографія. Житомир: Житомирська політехніка, 2020. С. 121-137.
7. Гайдай І.О., Ковальчук І.С., Колодій-Загільська О.А. Основні принципи викладання іноземної мови студентам спеціальності «Прикладна лінгвістика». Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка». Випуск 30. Том 3. Дрогобич, 2020. С. 289-294.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.10- 05.01/014.021.1/М/ОК7- 2022
	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 16 / 15</i>

8. Дубасенюк О.А., Вознюк О.В. Професійно-педагогічні задачі: типологія та технологія розв'язання: навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. Імені Франка, 2010. – 272 с.
9. Зайченко І.В. Педагогіка. – К.: Освіта України, КНТ, 2008. – 528 с.
10. Карпенчук С.Г. Теорія і методика виховання. – К.: Вища школа, 2005. – 343 с.
11. Ковальчук І.С., Гайдай І.О. Формування професійно-комунікативної компетентності студентів немовних закладів вищої освіти в процесі дистанційного навчання під час карантину. Науковий часопис національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Збірник наукових праць / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М.П. Драгоманова. Випуск 73. Том 1. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2020. С. 120-124.
12. Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. Педагогіка: Підручник. – К.: Знання, 2007. – 447 с.
13. Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. Теорія і методика виховання. – К.: Знання, 2008. – 415с.
14. Лозова В.І., Троцько В.Г. Теоретичні основи виховання і навчання. – Харків: ОВС, 2012. – 400с.
15. Макаренко А.С. Педагогічна поема. – К., 1986.
16. Максимюк С.П. Педагогіка: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2009. – 670 с.
17. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка: Навчальний посібник. – 5-те вид. – К.: Кондор, 2007. – 656 с.
18. Мухіна С.А., Соловійова А.А. Нетрадиційні педагогічні технології у навчанні. – К.: Академія, 2012. – 123 с.
19. Навчальний посібник для вузів. – К.: Вид. “Українська енциклопедія”, 1995.– 253 с.
20. Нова українська школа: Порадник для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н.М. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. – 206 с.
21. Освітні технології: Навч. – метод. посіб. / О.М. Пехота, А.З. Кіктенко, О.М. Любарська та ін.; За заг. ред. О.М. Пехоти. – К.: А.С.К., 2001.– 256 с.
22. Падалка О.С., Нісімчук А.М., Смолюк І.О., Шпак О.Г. Педагогічні технології.
23. Пальчевський С.С. Педагогіка: навчальний посібник. – Друге вид. – К.: Каравела, 2008. – 496 с.
24. Педагогіка: Навч. посібник / В.М.Галузьяк, М.І.Сметанський, В.І.Шахов. – 3-є вид., випр. і доп. – Вінниця: ДП „Державна картографічна фабрика”, 2006. – 400с.
25. Педагогіка: Підруч. для студ. пед. ін-тів /За ред. Ярмаченка М. Д. – К.: Вища шк., 1986. – 543с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.10- 05.01/014.021.1/М/ОК7- 2022
	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 16 / 16</i>

26. Педагогічна майстерність: хрестоматія: навч. посібник для студ. ПНЗ / за ред. І.А. Зязюна. – К.: Вища школа, 2006. – 606 с.
27. Приходько А. Де шукати витоки сучасних освітніх технологій / А.Приходько // Рідна школа. – 2005. – №7. – С.52-55.
28. Сухомлинський В.О. Сто порад учителю / Вибр. твори у 5 томах. – К., 1976. – Т.2. – С. 419-655.
29. Фіцула М.М. Педагогіка: Навчальний посібник. Видання 3-тє, стереотипне. – К.: “Академвидав”, 2009. – 560 с.

12. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського, електронний каталог періодичних видань.
2. <http://www.library.edu-ua.net/id/485/> – Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського НАПН України.
3. <https://mon.gov.ua/ua> – Міністерство освіти і науки України – офіційний сайт.
4. <http://enc-dic.com/pedagogics> – педагогічний словник.
5. <http://uk.wikipedia.org/wiki> – Вікіпедія, вільна енциклопедія.
6. <http://www.npu.edu.ua> (elibr@npu.edu.ua) – Електронна бібліотека НПУ імені М.П. Драгоманова
7. <http://www.ukrainians-world.org.ua/ukr/peoples/?letter=%D0%9C> – енциклопедія «Українці в освіті»